

מערך שיעור – גזירת ספיחין

מטרת השיעור:

הכרת איסור ספיחין.

מקורות מרכזיים:

רמב"ם שמיטה ד, ב

ומדברי סופרים שיהיו כל הספיחים אסורין באכילה, ולמה גזרו עליהם מפני עוברי עבירה, שלא ילך ויזרע תבואה וקטניות וזרעוני גנה בתוך שדהו בסתר, וכשיצמח יאכל מהם ויאמר ספיחים הן, לפיכך אסרו כל הספיחים הצומחים בשביעית.

על מה חל איסור ספיחין?

- לשיטת הרמב"ם איסור ספיחין חל על כל ירק שנקטף בשמיטה.
- לשיטת הר"ש איסור ספיחין חל רק על צמח שהתחיל לגדול בשמיטה
- איסור ספיחין אינו חל על צמחים רב שנתיים, משום שיש פחות חשש שישתלו אותם בשמיטה.
- איסור ספיחין אינו חל על צמח שלא רגילים לגדל אותו בצורה מסודרת.
- איסור ספיחין אינו חל על צמח שגדל במקום שלא רגילים לגדל בו

הצעה לשיעור

כרוז

עם כל השתדלותנו בחיזוק שמירת השמיטה עדין רבים עוברי עבירה. רבו הרמאים הזורעים בסתר בשנת השמיטה עצמה ואומרים שהצמחים גדלו לבד. לכן אנו גוזרים על כל מיני הירקות שנבטו (הציצו מהקרקע) בשנת השמיטה לאחר ראש השנה שאין לאוכלם כלל בשנת השמיטה.

קרא שוב את דברי הכרוז ובחר בתשובה הנכונה:

1. חכמים גזרו שלא לאכול ...

- א. ירקות ופירות בשנת השמיטה
- ב. ירקות שהחלו לגדול בשמיטה
- ג. ירקות בשנת השמיטה

2. חכמים גזרו את הגזירה כדי...

- א. שלא יאכלו ירקות בשביעית
- ב. שרמאים לא ישתלו עצים בשמיטה
- ג. שרמאים לא יזרעו ירקות בשמיטה

3. לפני שחכמים גזרו את הגזירה מותר היה לאכול...

- א. ירקות שגדלו מעצמם
- ב. רק פירות שגדלו בשמיטה
- ג. רק ירקות שנאספו בשנה השישית

לפי הבנתך עד כמה בחר את המקרים שבהם גזירת ספיחין קיימת:

עצים, ירקות, ירק בר (חלמית), צמח תרבות (תות שדה), שטח לא חקלאי, שטח שלא מעובד רק בשמיטה, שדה של גוי, שדה של יהודי.

אם בטיוול באחד הוודאיות גדלה עגבנייה, האם מותר לאכלה?

קישורים שימושיים

[דף לימוד בנושא איסור ספיחין](#)

